

Dato: 03-10-2023

Sagsnummer: 00.22.04-A00-3-22

Sagsbehandler: Rasmus Lerche Hansen

Ansættelsessted: Udvikling, administration og bygherreopgaver

Til: Børne- og Skoleudvalget

Notat om budgettildelingsmodeller på alment skoleområdet

Baggrund

Børne- og skoleudvalget efterspurgte på udvalgsmødet den 6. juni 2023 en analyse af, hvilken betydning det vil have for alment skolernes budgetter at skifte tildelingsmodel fra den nuværende elevbaserede tildelingsmodel over til en model, der tager afsæt i antallet af klasser.

De fleste kommuner har tildelingsmodeller på skoleområdet, men det er de færreste, der har rene elev- eller klasses tildelingsmodeller, da udgifterne på området er styret både af antallet af klasser og antallet af elever. Rødovres model tillægger antallet af elever stor betydning, men budget til ledelse, bygningsdrift, uddannelse, fødevarerindkøb mm., er eksempelvis ikke elevbaseret. De fleste af de kommuner, som har en klasses tildelingsmodel, har som regel elementer, hvor klassestørrelsen vægtes, så der følger ekstra penge med store klasser. Der ligger således mange valg i en tildelingsmodel.

Notatet her viser, hvilke ændringer en ny model kan have for de enkelte skoler. I notatet sammenlignes den tildeling, skolerne har fået i 2024 via den nuværende tildelingsmodel med en fordeling af samme beløb (forudsat at skiftet i tildelingsmodel skal være udgiftsneutralt) ud fra det forholdsmæssige antal klasser.

I Rødovre Kommunes model fordeles i 2024 i alt 195 mio. kr. via den elevtalsbaserede tildeling, som skal dække klasseundervisningen.

Pladsprisen i Rødovre afspejler den undervisning, der skal finde sted pr. klasses trin. Der er endnu ikke foretaget en fordeling af rammebesparelsen på 1,5 %, så det samlede beløb er ikke endeligt, men de fordelingsmæssige konsekvenser ved at skifte budgettildelingsmodel illustreres ud fra de 195 mio. kr.

Der fordeles herudover 3,7 mio. kr. til fire ekstra klasser, der er oprettet som følge af klassesloftet på maksimalt 24 elever, som medregnes i analysen. I den nuværende tildelingsmodel er de udeladt, da de tildeles pr. ekstra klasse, fordi klasserne endnu er for ulige fordelt på skolerne til at det kan indgå i en pladsprismodel. Hvis det samlede beløb skal tildeles pr. klasse, vil disse midler naturligt indgå. Det betyder, at der er en samlet sum til fordeling på 198.123.809 mio. kr.

Der er herudover midler, som for nuværende fordeles alene pr. elevtal uanset klasses trin. Det er midler til inkluderende indsatser, og statslige midler tildelt til flere lærere pr. elev. Disse midler for-

ventes fortsat at være elevtalsfordelte, og de er derfor holdt ude af analysen. Det er dog ét af de valg, der vil skulle træffes ved et eventuelt skifte i tildelingsmodel.

Tabel 1: Antallet af klasser

Antal klasser pr. trin pr. skole	Hendriksholm	Islev	Rødovre	Tinderhøj	Valhøj	Nyager	i alt
Børnehaveklasse	3	4	4	4	3	4	22
1. klasse	3	3	4	3	3	4	20
2. klasse	3	4	3	3	3	3	19
3. klasse	3	3	4	3	3	4	20
4. klasse	3	3	3	2	3	3	17
5. klasse	3	3	3	3	3	3	18
6. klasse	2	2	4	2	3	3	16
7. klasse	2	3	3	2	4	3	17
8. klasse	3	3	2	2	3	3	16
9. klasse	2	3	2	1	4	3	15
I alt	27	31	32	25	32	33	180

De orange markeringer er spor, hvor den enkelte skole pr. 5. september 2023 har valgt at fortsætte uden en klassesammenlægning, selv om eleverne med et loft på 28 elever pr. klasse (på de aktuelle trin) kunne være i henholdsvis 2 og 3 klasser. I de kommuner, hvor der er en klassesammenlægning, er klassesammenlægninger sjældent et valg, der alene ligger på den enkelte skole.

Hvis de 198 mio. kr. fordeles forholdsmæssigt alene ud fra antallet af klasser ses forskellen mellem nuværende tildeling og en klassesammenlægning (med udgangspunkt i ovenstående antal klasser) i tabel 2.

Tabel 2: Forskel mellem aktuel tildelingsmodel og en klassesammenlægning

Skole	Hendriksholm	Islev	Rødovre	Tinderhøj	Valhøj	Nyager	I alt
Budget pba. Pladspris pr. elev budget 2024	28.462.804	32.455.074	35.700.940	27.411.536	34.793.944	39.299.511	198.123.809
Budget ved simpel tildeling pr. andel klasser	29.718.571	34.121.323	35.222.011	27.517.196	35.222.011	36.322.698	198.123.809
Difference	1.255.767	1.666.249	- 478.929	105.660	428.066	- 2.976.813	-
Difference i pct. af nuværende budget	4,41%	5,13%	-1,34%	0,39%	1,23%	-7,57%	0,00%

En klassesammenlægning er følsom over for klassesallet, da hver klasse er forholdsvis omkostnings tung. Til illustration vil Islev skole ved en sammenlægning af klasser på 4. og 9. årgang miste ca. 6 t. kr. fremfor at få 1,7 mio. kr., og Rødovre Skole ville skulle reduceres ca. 1 mio. kr. og ikke ½ mio. kr.

I ovennævnte tilgang fordeles midlerne alene pga. antallet af klasser. Som nævnt vælger mange kommuner med en klassesammenlægning at give et særligt tillæg for store klasser. Her er ikke en fast definition af, hvad der udløser ekstra tildeling. I de mere komplekse tildelingsmodeller er der en trappe, hvor der udløses forskellige beløb pr. klasse afhængig af, om der er 25, 26, 27 eller 28 elever. I tabel 3 er de nuværende gennemsnitlige klassekvotienter medtaget. Igen er de klasser, der kunne slås sammen markeret med orange.

Tabel 3. gennemsnitlige klassekvotienter

Gns. Klassestørrelse pr. spor	Hendriksholm	Islev	Rødovre	Tinderhøj	Valhøj	Nyager	gns. Pr. spor i RK
Børnehaveklasse	22,3	20,0	23,0	19,5	23,0	23,5	21,9
1. klasse	22,7	22,0	20,0	21,7	22,7	21,8	21,8
2. klasse	21,7	21,5	23,3	24,0	22,7	26,7	23,3
3. klasse	19,0	21,3	22,5	21,3	21,7	24,3	21,7
4. klasse	18,3	16,7	24,0	25,0	18,3	23,7	21,0
5. klasse	20,7	21,7	22,0	21,0	24,0	25,3	22,4
6. klasse	25,5	25,5	19,8	21,5	23,3	24,7	23,4
7. klasse	25,0	20,7	21,3	18,0	21,0	23,3	21,6
8. klasse	19,3	19,7	25,0	20,0	23,7	23,0	21,8
9. klasse	22,5	17,7	22,0	21,0	21,8	21,0	21,0
gns. Pr. skole	21,7	20,7	22,3	21,3	22,2	23,7	22,0

Tabellen viser, at Nyager skole har den højeste klassekvotient, hvilket også er årsagen til, at det er den skole, som vil blive mest påvirket af et skifte i tildelingsmodel, som alene hviler på antallet af klasser. En vægtning af ekstra tildeling til skoler med store klasser vil således tilgodese særligt Nyager skole og i mindre grad Rødovre og Valhøj skole.

Der vil også i forhold til inddragelsen af forholdet ”store klasser” være mange valg. Eksempelvis skal man vælge, om klassestørrelsen skal tages konkret, eller om det skal være i gennemsnit pr. årgang. Valget får betydning for, om en skole med tre klasser på en årgang, bestående af to små klasser og en stor klasse, eksempelvis skal have ekstra midler til den store klasse.